T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/35
KARAR NO : 2025/182
KARAR TR : 03/03/2025

ÖZET: 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'na muhalefet gerekçesiyle verilen idari para cezalarının iptali istemiyle açılan davanın, aynı maddi olay nedeniyle 659 sayılı KHK'nın 9. maddesi uyarınca ödenmesi istenilen av tazminatının idari yargı yerinde dava konusu yapılmaması hususu dikkate alındığında, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. U.
Davalı : Tarım ve Orman Bakanlığı
Vekili : H. M. S. Y.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, Tarım ve Orman Bakanlığı 8. Bölge Müdürlüğü Aksaray Şube Müdürlüğünün 8/12/2023 tarih ve 2023/114 nolu idari yaptırım kararıyla; hakkında 4915 Kara Avcılığı Kanunu'nun 12/2. maddesine muhalefet ederek *"özel kanunlarla avlanmanın yasaklandığı sahalar ile 2. maddenin 11, 12 ve 13. bentlerinde tanımlanan saha ve istasyonlarda avlanmak"* fiili nedeniyle 3.660,00 TL, 6/2. maddesine muhalefet ederek *"özellikleri Merkez Av Komisyonunca belirlenenlerin dışında güme kurulması ve bu gümelerde avlanılması"* fiili nedeniyle 1.535,00 TL ve 14/2. maddesine muhalefet ederek *"avlaklarda avcılık belgesi olmadan avlanmak"* fiili nedeniyle 3.134,00 TL olmak üzere toplam 8.329,00TL idari para cezası yaptırımı uygulandığını belirterek, idari yaptırım kararının iptali istemiyle adli yargı yerine itiraz başvurusunda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Aksaray 2. Sulh Ceza Hakimliği 20/12/2023 tarih ve D.İş. 2023/4635 sayılı kararı** ile, Hakimliğin görevsizliği nedeniyle başvurunun reddine karar vermiş, bu karara yapılan itiraz Aksaray 1. Sulh Ceza Hakimliğinin 11/01/2024 tarih ve D. İş. 2024/302 sayılı kararı ile kesin olarak reddedilmiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... Uyuşmazlık Mahkemesi 2019/98 E. 2019/176 K. 25/02/2019 Tarihli kararında "4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 23, 24/3 ve 21/1. madde ve fıkralar uyarınca verilen idari para cezası ile 28. maddesinin son fıkrası uyarınca tespit edilen tazminatın iptali istemiyle açılan davanın, tazminata ilişkin kararı da idari yargıda konu yapılması karşısında 5326 sayılı Kabahater Kanunu'nun 3.maddesi ve aynı Kanun'un 27.maddesinin sekizinci fıkrası hükmü bir arada değerlendirildiğinde İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği" belirttiği Muteriz hakkında av tazminat raporu düzenlenmiş olup, av tazminat raporu 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu 28/5. Maddesinde bahsi geçen durumun Uyuşmazlık Mahkemesi kararı dikkate alınarak davanın çözümünde İdari Yargının görevli olduğu anlaşıldığından; 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 28/5.maddesi gereğince verilen para tazminata konu kararı cezasına karşı açılacak davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu anlaşılmakla Hakimliğimizin görevsizliği nedeniyle reddine dair ... karar verilmiştir. ..."*

3. Davacı, bunun üzerine idari para cezasının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 3ekM3Pd - hrTUCvo - Ujbfykp - pSO97w= ile erişebilirsin

B. İdari Yargıda

4. **Aksaray İdare Mahkemesi 27/11/2024 tarih ve E. 2024/106 sayılı kararı** ile, *"olayda, dava konusu edilen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nda da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde ise bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu edilen idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı"* gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için dava dosyalarının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve bir karar verilinceye kadar dosya incelemesinin ertelenmesine karar vermiştir.

5. Aksaray İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun, *"Amaç ve kapsam"* başlığı altında düzenlenen 1. maddesi şöyledir:

> *"Bu Kanunun amacı; sürdürülebilir av ve yaban hayatı yönetimi için av ve yaban hayvanlarının doğal yaşam ortamları ile birlikte korunmalarını, geliştirilmelerini, avlanmalarının kontrol altına alınmasını, avcılığın düzenlenmesini, av kaynaklarının millî ekonomi açısından faydalı olacak şekilde değerlendirilmesini ve ilgili kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile işbirliğini sağlamaktır.*
>
> *(Değişik ikinci fıkra: 23/1/2008-5728/505 md.) Bu Kanun av ve yaban hayvanlarını ve yaşama ortamlarını, bunların korunmasını ve geliştirilmesini, av ve yaban hayatı yönetimini, avlakların kurulması, işletilmesi ve işlettirilmesini, avcılığın, av turizminin, yaban hayvanlarının üretiminin, ticaretinin düzenlenmesini, toplumun bilinçlendirilmesini, avcıların eğitimini, av ve yaban hayatına ilişkin suç ve kabahatler ile bunların takibi ve cezalarını kapsar."*

7. 4915 sayılı Kanun'un *"Tanımlar"* başlıklı 2. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

> *"Bu Kanunda adı geçen;*
>
> *...*
>
> *11) Yaban hayatı koruma sahası: Yaban hayatı değerlerine sahip, korunması gerekli yaşam ortamlarının bitki ve hayvan türleri ile birlikte mutlak olarak korunduğu ve devamlılığının sağlandığı sahaları,*
>
> *12) Yaban hayatı geliştirme sahası: Av ve yaban hayvanlarının ve yaban hayatının korunduğu, geliştirildiği, av hayvanlarının yerleştirildiği, yaşama ortamını iyileştirici tedbirlerin alındığı ve gerektiğinde özel avlanma plânı çerçevesinde avlanmanın yapılabildiği sahaları,*
>
> *13) Üretme istasyonu: Av ve yaban hayvanlarının üretildikleri tesisleri,*
>
> *...*
>
> *ifade eder."*

8. 4915 sayılı Kanun'un *"Avlanma esas ve usulleri"* başlığı altında düzenlenen 6. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları şöyledir:

> *"Avlanma, avcılık belgesi ve avlanma izni almak şartıyla, yasalarla izin verilen silâh, araç ve eğitilmiş hayvanlarla, avlanma plânlarına veya Merkez Av Komisyonu kararlarına göre yapılır.*
>
> *Zehirle avlanmak yasaktır. Haznesi iki fişek alacak şekilde sınırlandırılmamış otomatik, yarı otomatik, pompalı ve benzeri yivsiz av tüfekleri ile havalı tüfek ve tabancalar avda kullanılamaz. Eğitilmiş hayvanlarla ve mücadele kapsamında kullanım yeri, şekli ve özellikleri Merkez Av*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 3ekM3Pd - hrTUCvo - Ujbfykp - pSO97w= ile erişebilirsin

Komisyonunca belirlenecekler dışında kara, hava araçları ve yüzer araçlarla, ses, manyetik dalga, ışık yayan araç ve gereçler, canlı mühre, tuzak, kapan ve diğer benzeri araç, gereç ve usullerle avlanılamaz. Avda kullanımı Merkez Av Komisyonu kararı ile men edilen ses ve manyetik dalga yayan cihazlar, tuzak ve kapanlar ile benzeri araç ve gereçlerin pazar ve ticarethanelerde bulundurulması ve satışı yasaktır. Özellikleri Merkez Av Komisyonunca belirlenenlerin dışında gümeler kurulamaz ve bu gümelerde avlanılamaz."

9. 4915 sayılı Kanun'un *"İzne tâbi, yasak ve serbest av sahaları"* başlıklı 12. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları şöyledir:

"Özel avlaklarda avlanmak avlak sahibinin, Devlet avlakları, genel avlaklar ve örnek avlaklarda avlanmak Bakanlığın iznine bağlıdır. Sahipli arazilerde avlanmayla ilgili esaslar Bakanlıkça tespit edilir.

Özel kanunlarla veya Merkez Av Komisyonunca avlanmanın yasak edildiği yerlerde ve 2 nci maddenin 11, 12 ve 13 üncü bentlerinde tanımlanan saha ve istasyonlarda avlanılamaz. Buralarda, ancak av ve yaban hayvanlarının çoğaldığı ve zararlı olduğu hâllerde avlanmaya Bakanlıkça izin verilebilir. 2 nci maddenin 12 nci bendinde tanımlanan sahalarda ise özel avlanma plânlarına göre Bakanlıkça verilecek izinle avlanılabilir.

..."

10. 4915 sayılı Kanun'un *"Avlanma izni"* başlıklı başlıklı 14. maddesinin ikinci fıkrası şöyledir:

"...

Avlaklarda, avcılık belgesi ve avlanma izni olmadan avlanılamaz.

..."

11. 4915 sayılı Kanun'un *"İdarî para cezalarına karar verme yetkisi"* başlıklı 30. maddesi şöyledir:

"Bu Kanuna göre verilecek idarî para cezaları 4856 sayılı Kanunda yer alan İl Çevre ve Orman Müdürü veya yetki verdiği elemanlar ile 31.10.1985 tarihli ve 3234 sayılı Orman Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda yer alan orman işletme şefi tarafından verilir.

(Mülga ikinci fıkra: 23/1/2008-5728/578 md.)

(Mülga üçüncü fıkra: 23/1/2008-5728/578 md.)"

12. 4915 sayılı Kanun'un 30. maddesinde; daha evvel, *"Bu Kanuna göre verilecek idari para … cezalara karşı, tebellüğ tarihinden itibaren yedi gün içinde, idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. Bu konuda idare mahkemelerince verilen kararlar kesindir…"* kuralı hükme bağlanmışken, 5728 sayılı Kanun'un 578. maddesinin (pp) bendi ile 4915 sayılı Kanun'un 30. maddesinin 2. ve 3. fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve bu Kanun uyarınca verilen idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin yeni bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

13. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 3ekM3Pd - hrTUCvo - Ujbfykp - pSO97w= ile erişebilirsin

14. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."

15. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin ilgili birinci ve sekizinci fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

...

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/03/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari yargı yerince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası sureti ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, 4915 sayılı Kanunu'na muhalefet sebebiyle verilen idari para cezalarının iptali istemiyle açılmıştır.

19. Dava dosyalarının incelenmesinden; davalı idarece, 06/12/2023 tarihinde davacı ile dava dışı M.D. hakkında bir adet çulluğu ateşli silahla vurduklarının tespit edildiği, 4915 sayılı Kanun'un 6/2., 12/2. ve 14/2. maddelerinin ihlal edildiğinden bahisle 08/12/2023 tarih ve 2023/114 idari yaptırım kararlarıyla davacı hakkında toplam 8.329 TL idari para cezası uygulandığı, ayrıca 4915 sayılı Kanun'un 28/5. maddesi uyarınca Tarım ve Orman Bakanlığınca av ve yaban hayvanı türlerine göre belirlenen 2023-2024 Av Dönemi bedelleri dikkate alınarak hesaplanan toplam 1.300 TL tazminatın yasal faiziyle birlikte müştereken ve müteselsilen tahsili gerektiğini belirtir Tazminat Raporu düzenlediği anlaşılmakla birlikte, davacı tarafından söz konusu rapora karşı itiraz veya dava yoluna başvurulduğuna ilişkin bir bilgi bulunmadığı anlaşılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 3ekM3Pd - hrTUCvo - Ujbfykp - pSO97w= ile erişebilirsin

20. Yukarıda belirtilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

21. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4915 sayılı Kanun'da da idari yaptırımlara itirazlarda daha evvel idari yargının görevli olduğu yönündeki düzenlemenin kaldırıldığı ve dava konusu idari para cezalarına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır.

22. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Aksaray İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Aksaray 2. Sulh Ceza Hâkimliğinin 20/12/2023 tarih ve D.İş.2023/4635 sayılı görevsizlik kararlarının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Aksaray İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Aksaray 2. Sulh Ceza Hâkimliğinin 20/12/2023 tarih ve D.İş.2023/4635 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/03/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 3ekM3Pd - hrTUCvo - Ujbfykp - pSO97w= ile erişebilirsin